

Formulier voor het beantwoorden van schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 51 van het **Reglement van Orde** voor de vergadering van de raad van de gemeente **Gorinchem**.

Schriftelijke vragen van Dhr. Van der Meijden van de fractie D66, inzake Lobbyregister , d.d. 19 februari 2025

Een goed functionerende overheid is open en transparant. Bijvoorbeeld als het gaat om de besluiten die onze gemeente neemt, welke afwegingen daarbij zijn gemaakt en wie daar betrokken bij is. Die openheid is essentieel voor een kwalitatief maatschappelijk en politiek debat. Daarnaast draagt transparantie bij aan het vertrouwen van burgers in de overheid.

Deze maand werd bekend dat Rotterdam als eerste gemeente in Nederland een lobbyregister krijgt. Het lobbyregister bestaat uit twee onderdelen: (1) een openbaar overzicht van lobbycontacten voor bijvoorbeeld collegeleden en (2) een lobbyparagraaf in beleidsstukken/raadsvoorstellen waarin vermeld is welke belangengroepen advies hebben gegeven. Het doel van het lobbyregister is het creëren van meer transparantie bij besluitvormingsprocessen. Wij benadrukken dat lobbyen ook een gezond onderdeel kan zijn van belangenbehartiging en het democratisch proces, maar dat gaat wat ons betreft hand in hand met openheid.

Het voorgaande geeft voor de D66-fractie aanleiding tot de volgende vragen:

1. In hoeverre deelt het college met D66 dat een lobbyregister kan bijdragen aan transparantie van besluitvormingsprocessen binnen de gemeente?
2. In hoeverre is het college bereid om te experimenteren met (onderdelen van) een lobbyregister in Gorinchem en welke afwegingen spelen daarbij een rol?
3. Is het college (anders) bereid om te experimenteren met een vorm van open agenda's voor wethouders waarin bijvoorbeeld werkbezoeken en bepaalde afspraken actief openbaar worden gemaakt, naar voorbeeld van de werkwijze bij bewindspersonen? Welke afwegingen spelen daarbij een rol?

Antwoorden van burgemeester en wethouders d.d. 18 maart 2025

1. In hoeverre deelt het college met D66 dat een lobbyregister kan bijdragen aan transparantie van besluitvormingsprocessen binnen de gemeente?

U verwijst in uw inleiding naar de gemeente Rotterdam. Rotterdam is niet de eerste gemeente in Nederland die nadenkt over het invoeren van een lobbyregister. In 2022 heeft de gemeenteraad van Utrecht een motie aangenomen om een lobbyregister in deze gemeente in te voeren. Het college van Utrecht heeft vervolgens onderzoek gedaan om te bepalen of een lobbyregister al dan niet wordt ingevoerd en hierbij gebruik gemaakt van onderzoek dat is uitgevoerd op verzoek van het ministerie van BZK. Met een [raadsinformatiebrief](#) informeerde het college van Utrecht de raad dat het heeft geconcludeerd om geen lobbyregister in te voeren. U vindt deze raadsinformatiebrief als bijlage bij deze beantwoording.

Ons college herkent zich in de argumenten van het college van Utrecht om geen lobbyregister in te voeren. Hiervoor werden de volgende argumenten gegeven:

- "Uit het onderzoek blijkt dat een register in de vorm zoals in de motie omschreven - waarin staat met wie wanneer waarover gesproken is - geen bewezen effectief middel is voor het vergroten van transparantie van besluitvorming;
- Uit het onderzoek daarnaast blijkt dat registratie van belangenvertegenwoordiging kan leiden tot onbedoelde neveneffecten, zoals een extra drempel voor contact met de gemeente en anticiperend gedrag en omzeiling, waardoor een register juist averechts werkt;

- Iedere vorm van registratie invoerings- en uitvoeringskosten met zich meebrengt, waarvoor geen middelen in de begroting en geen capaciteit in de organisatie beschikbaar zijn;
- Voor registratie van belangenvertegenwoordiging landelijke (en daarmee voor iedere gemeente) eenduidige en effectieve regelgeving en werkwijze randvoorwaardelijk zijn, maar nu (nog) ontbreken."

Een nadere onderbouwing van deze argumenten, vindt u in de raadsinformatiebrief van de gemeente Utrecht. Gelet op deze argumenten, meent het college dat niet is bewezen dat een lobbyregister bijdraagt aan de transparantie van besluitvormingsprocessen binnen de gemeente.

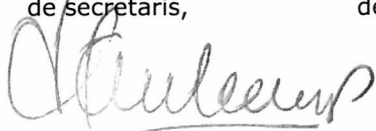
2. In hoeverre is het college bereid om te experimenteren met (onderdelen van) een lobbyregister in Gorinchem en welke afwegingen spelen daarbij een rol?

Hiervoor verwijzen wij naar het antwoord op vraag 1. Het college herkent zich in de argumenten zoals die in Utrecht naar voren zijn gebracht. Het college is dan ook niet bereid om te experimenteren met een lobbyregister in Gorinchem.

3. Is het college (anders) bereid om te experimenteren met een vorm van open agenda's voor wethouders waarin bijvoorbeeld werkbezoeken en bepaalde afspraken actief openbaar worden gemaakt, naar voorbeeld van de werkwijze bij bewindspersonen? Welke afwegingen spelen daarbij een rol?

Nee, het college is niet bereid hiermee te experimenteren. Zoals in het antwoord op vraag 1 aangegeven, is het openbaar maken van contacten geen bewezen effectief middel om de transparantie van besluitvorming te vergroten. Daarnaast kan dit een extra drempel voor contact met de gemeente opwerpen, waar wij het juist van belang vinden dat deze drempel zo laag mogelijk is. Ook in het kader van veiligheid van bestuurders is het niet wenselijk altijd volledige transparantie te bieden wanneer een bestuurder waar is. Tot slot is op dit moment geen capaciteit beschikbaar om deze open agenda's bij te houden. Het college is van mening dat het ook niet wenselijk is hier ambtelijke capaciteit voor vrij te maken, aangezien het openbaar maken van agenda's geen bewezen effectief instrument is.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlage: D-963436: Raadsinformatiebrief gemeente Utrecht Lobbyregister